

UUU-UUU, BEGOÑA!

(TEATRO PARA A INFANCIA CON LANZAMIENTO,
TRES LANCES E UN DESENLANCE)

Texto de An Alfaya

Ilustracións de Laura Romero

REAL
ACADEMIA
GALEGA

Deputación
DA CORUÑA

PRIMAVERA
DAS LETRAS 2026

Esta peza breve desenvólvese entre o **Bosque do Aquén** e o **Bosque do Alén**.

Escoitarás os rechouchíos da **Curuxa Maruxa** e do **Moucho Moncho**.

Descubrirás a cantareira **Uxía**, boa amiga de **BEGOÑA CAAMAÑO**, a protagonista do Día das Letras Galegas deste ano 2026. Arredor dela bulirá a **Rapazada**, e a curiosidade dunha **Nena** e dun **Neno** fará que se abra unha porta máxica no arboredo onde atoparás a **Morgana, Circe, Merlín**, e a propia **BEGOÑA**.

Haberá tres eguas: **Aventura, Odisea** e **Esmelle**, e tamén un cofre e un legado.

E ata aquí podo contar... Se queres saber o que acontece na peza debes mergullarte na súa lectura; só así poderás cantar, recitar e xogar entre as árbores a carón dos personaxes. Gustaríache ser un deles?

REAL
ACADEMIA
GALEGA

LANCE 1

O BOSQUE DO AQUÉN

(Bosque do Aquén. Tarde do 16 de maio de 2026. Uxía cun grupo de nenas e nenos despiden as cantareiras e prepáranse para recibir a Begoña Caamaño. Cantan e tocan as pandeiretas. Na herba repousan os libros da autora: *Circe ou o pracer do azul* e *Morgana en Esmelle*)

UXÍA (Nostálxica) A Begoña gustaríalle poder durmir para sempre co **“Alalá das Mariñas”*.

(Cantando coa rapazada)

Teño unha casiña branca
na Mariña entre os loureiros,
teño amores, teño barca
i estou vivindo no ceo.
Ailalelo, ailalelo...
E adiós á miña casiña,
portelo do meu quinteiro,
auga da miña fontíña,
sombra do meu laranxeiro.
Ailalelo, ailalelo...

NENA: Podemos xogar no bosque?

UXÍA: Tempo haberá para todo! Agora toca departir sobre Begoña... Quen comeza?
(Sentan en roda na herba)

NENA: (Amoucada) O meu avó contoume que estudou con ela no instituto Coia 2 de Vigo, e cando soubo que lle ían dedicar o Día das Letras Galegas, púxoselle un nó na gorxa.

NENO: E iso por que?

NENA: Porque se decatou de que xa pasaron máis de dez anos dende que morreu no 2014, e el aínda a ten moi presente.

NENO: É certo que de cativa adoitaba representar personaxes de heroínas cando facía teatro?

UXÍA: Pois si, dicía que as mulleres que saían nos libros e nas películas eran aburridas, así que se disfrazaba de aventureira. Non é de estrañar que de maior tentase combater as inxustizas á súa maneira!

NENO: (Ledo) Pois a miña madriña díxome que era unha rapaza alta e delgada, coa pel branca, que case sempre levaba o pelo louro solto e ensarillado. Coincidiron na Escola de Maxisterio de Vigo.

NENA: (A Uxía) Ti sabes por que, malia estudar para ser mestra, se dedicou ao xornalismo?

UXÍA: A comunicación atraeuna coma o imán ao ferro...

NENA: Ou coma o mel ás abellas!

NENO: Non, coma o azucre ás formigas!

NENA: Mellor coma o pan ao chocolate!

UXÍA: (Sorri) Algo así debeu ser... Fixo un curso en Radio Noroeste e quedou atrapada no mundo das ondas!

NENA: (Colle un caderno) E logo traballou en Radio Popular e na Radio Galega...

UXÍA: Que preparada vés!

NENA: E dirixiu e presentou os programas *Andando a Terra*, *Club Cultura* ou *Expreso de Medianoite*...

NENO: Non amoles! Trouxeches os apuntamentos que nos deron na clase?

NENA: (A pesarada) É que onte pensei que Begoña tería agora a idade da miña avoa e deume mágoa.

NENO: (A Uxía) Ti cres que sería unha boa mestra?

UXÍA: Se temos en conta os asuntos que lle interesaban, penso que si, mais... ao seu xeito! (Risas) Axiña soubo que na redacción dun xornal ou diante dun micrófono, coma no *Diario Cultural* en Compostela, podería defender os asuntos que lle preocupaban, que eran moitos.

NENO: Pero só publicou dous libros...

UXÍA: Si, mais abundan para amosar o seu talento. *Circe e o pracer do azul* abriulle as portas, e *Morgana en Esmelle* foi moi premiado, mesmo o levou á escena o grupo de teatro Sarabela. (Acariña as cubertas)

NENA: A mestra de galego contounos que nas súas novelas as protagonistas son as mulleres, e que iso é raro, porque na mitoloxía só hai heroes.

UXÍA: Ten razón. Rescátaas do seu agocho.

NENO: Tamén nos dixo que nos axudaría a entender algunhas pasaxes dos seus libros, porque son un chisco difíciles para nós.

UXÍA: Ben por ela!

NENA: Pero tiña outras dúas novelas encetadas, non si?

UXÍA: E unha terceira sobre a súa bisavoa que ía protagonizar Sherezade. Como vedes, sempre tivo presente o mundo feminino, non só nos mitos, senón na súa vida. Sabedes que impulsou a Asociación de Mulleres Galegas na Comunicación?

NENO: E iso para que serve?

UXÍA: Para defender os seus dereitos. De feito reclamounos alí onde tivo oportunidade, por exemplo en publicacións como *Festa da Palabra Silenciada*, *A Nosa Terra*, *Nova Galiza* ou *Tempos...* Non había quen a calase!

NENO: Miña avoa diría dela que “non tiña paraxe”.

NENA: Pois a miña chamaríaa “cu de mal asento”.
(Risas)

UXÍA: Pero que revellos me sodes!
Estou convencida de que dende que naceu no barrio do Calvario de Vigo, alá polo ano 1964, ata que morreu medio século despois en Compostela, nunca pasou desapercibida.

MARUXA/MONCHO: Uuu-uuu!

UXÍA: Iso é... Begoñísima! Recibiu moito cariño en vida, mais tamén tras o seu pasamento. Un bo exemplo son os relatos que escribiron e publicaron as súas amigas nun libro que recollía os temas que tanto defendeu de xeito apaixonado.

NENAS/NENOS: (Berrando) *O libro das amigas!*

UXÍA: Non o podo crer! Sabédelo todo! Esa mestra vosa merece un premio.

NENA: Podemos ir xogar agora ao bosque?

UXÍA: Veña, bulide! (Algarada da rapazada) Logo iremos ás ruínas do castelo para recibir o dezasete de maio baixo as estrelas co son das badaladas da medianoite.

(Unha brisa arrinca as páxinas dos libros que voan por enriba das árbores)

MARUXA/MONCHO: Uuu-uuu!

(Unha Nena e un Neno seguen os chíos de Maruxa e de Moncho. Camiñan ata o arboredo e traspasan a porta máxica. O tempo detense no Bosque do Aquén e a acción continúa no Bosque do Alén)

* "Alalá das Mariñas", música tradicional galega.

** "Uuu-uuu!", creación libre co ritmo da canción popular "Cucú".

Uuu-uuu, BEGOÑA! (Teatro para a infancia cun LANZAMENTO, tres LANCES e un DESENLANCE) é unha peza teatral de homenaxe a Begoña Caamaño Rascado, protagonista do Día das Letras Galegas 2026, escrita por An Alfaya e ilustrada por Laura Romero.

A Academia celebra que esta obra sexa lida e representada nas casas dos nenos e nenas e nas escolas de todo o país e da Galicia exterior. Anima tamén as agrupacións de teatro amador e calquera outro colectivo sen ánimo de lucro a levala á escena e agradece recibir información sobre as funcións que organicen.

Para calquera outro uso profesional e/ou con ánimo de lucro deste contido, é preciso solicitar o permiso das autoras e da RAG.

Uuu-uuu, BEGOÑA! forma parte de Primavera das Letras, o proxecto para o público infantil da Real Academia Galega. Pode descargarse en primaveradasletras.gal, espazo onde a institución ofrece ademais actividades e outros contidos sobre Begoña Caamaño, así como recursos sobre a lingua e a cultura galegas para a rapazada.

REAL
ACADEMIA
GALEGA

PRIMAVERA
DAS LETRAS 2026

primaveradasletras.gal

Deputación
DA CORUÑA